

PDF hosted at the Radboud Repository of the Radboud University Nijmegen

The following full text is a publisher's version.

For additional information about this publication click this link.

<http://hdl.handle.net/2066/93197>

Please be advised that this information was generated on 2017-12-06 and may be subject to change.

Boom Juridische uitgevers
Postbus 85576
2508 CG Den Haag
T (070) 330 70 33
F (070) 330 70 30
E info@bju.nl
I www.bju.nl

EstateTip Review

Afl. 2011-5

9 februari 2011

Levensexecuteur oftewel Vorsorgevollmacht

‘Die Alterspyramide hat sich umgekehrt’

Terwijl ook in Nederland hard wordt gewerkt aan de theorie- en praktijkvorming (bijvoorbeeld door de dames Engelbertink en Vrenegoor) rond het *levenstestament* (zie ook het themanummer FTV van oktober 2010), bereikt ons uit Duitsland, de begin van dit jaar verschenen, inmiddels derde druk van het boek *Vorsorgevollmacht, Betreuungsverfügung und Patientenverfügung* (Bonn: Zerb Verlag 2011) van de hand van onder meer de Duitse advocaat Wolfgang Roth, uitgegeven in de ‘Schriftenreihe’ van de Duitse vereniging ‘für Erbrecht und Vermögensnachfolge (DVEV)’. Een hebbedingetje oftewel onze Oosterburen zitten nooit stil.

Bernard Kapma had in zijn interessante rechtsvergelijkende bijdrage aan het hiervoor genoemde themanummer (FTV 2010, nr. 46) over het levenstestament al beklemtoond dat in Duitsland onomstotelijk vaststaat dat de werking van de Vorsorgevollmacht niet aangetast wordt door later intredende wilsonbekwaamheid. Met de houdbaarheid van dit principe staat en valt inderdaad ook de kracht van het Nederlandse levenstestament.

Het betreffende Duitse vademecum bevat vele ‘Tipps’ en ‘Muster’ over de Duitse levenstestamenten. Zoals de navolgende interessante gedachte, p. 33:

‘Im Interesse des Vollmachtgebers, aber auch des Bevollmächtigten, sollte dringend eine detaillierte Regelung des *Innenverhältnisses* zwischen Vollmachtgeber und Bevollmächtigtem, – wenn schon aus den oben genannten Gründen nicht direkt in die Vollmachturkunde aufgenommen, so doch auf jeden Fall in einer getrennten Vereinbarung – schriftlich festgehalten werden.’ (Cursivering van ons, SBS)

Deze benadering spreekt ons aan: maak bij het denken over vertegenwoordiging steeds een onderscheid tussen de externe aspecten en het ‘Innenverhältnis’ en vraag u vervolgens af of bijvoorbeeld in een voor extern gebruik bedoeld stuk (zoals de volmacht of de verklaring van executele) steeds het onderliggende ‘Grundverhältnis’ dient te worden vermeld. Moet deze onmisbare ondergrond niet in een *afzonderlijke* akte neergelegd worden? Het in het licht van de Vorsorgevollmacht gegeven Duitse antwoord willen wij u niet onthouden, p. 33:

‘Allerdings wird ein Dritter gegenüber *offen gelegtes* Grundverhältnis die *Praktikabilität* der Vollmacht hemmen, wenn hier Bedingungen für die Verwendung der Vollmacht geregelt sind, deren Eintritt vom Bevollmächtigten nur erschwert oder

unter erheblicher Verzögerung nachgewiesen werden können.’ (Cursivering van ons, SBS)

Het is inderdaad allemaal een kwestie van... *vertrouwen*. Het rechtsverkeer hoeft niet ‘alles’ te weten. Het binnenste hoeft niet altijd naar buiten gekeerd te worden.

Een degelijk fundament onder de *levensexecuteur* is overigens de opmaat naar een degelijke executele en uiteraard is ook het omgekeerde het geval. Of wederom op z’n Duits, p. 21:

‘Bei der Gestaltung von Vorsorge- und sonstigen Vollmachten ist die Errichtung einer letztwilligen Verfügung mit der Anordnung einer *Testamentsvollstreckung* zu empfehlen.’ (Cursivering van ons, SBS)

Maar besef, p. 23:

‘Die Rechtstellung als Bevollmächtigter geht also durch die Ernennung zum Testamentsvollstrecker nicht verloren.’

Het erfreutelijk synchroniseren van het eventueel aan verschillende personen verleende vertrouwen is derhalve een groot goed. Executeur wordt tijdens het aardse bestaan alvast levensexecuteur, en de levensexecuteur wordt met het oog op het hiernamaals tevens executeur.

Over vertrouwen gesproken: wie wil weten hoe ‘gevaarlijk’ het kan zijn om alvast ‘vanwege de fiscale voordelen’ geld op een bankrekening, geopend op naam van de kinderen, te parkeren voor een ‘brommertje, rijbewijs of studie’, leest de uitspraak van Rechtbank Arnhem 28 juli 2010, NJF 2010, 346. Onder het motto: eens gegeven blijft gegeven Pappie, besliste de betreffende enkelvoudige kamer dat vader onrechtmatig handelde door de gelden op te nemen zonder toestemming van de dochter, oftewel:

‘zoals je weet ben ik nu inmiddels 18 jaar geworden, en mag/kan ik veel zelf regelen. Eigenlijk zou het geld op de bank, nu van mij zijn. [...]. Ik zou het graag binnen één week op mijn bankrekening hebben.’

Estate planning of niet: kleine kinderen worden groot en wat het levenstestament van de oudere medemens betreft: ‘die Alterspyramide hat sich umgekehrt.’ (Wolfgang Roth)

Tot volgende week!